

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของงานวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์.....	66
แนวคิดเกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัย.....	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	81
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	86
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	86
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	86
เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ.....	87
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	89
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	92

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	94
ตอนที่ 1 ผลของการพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย.....	94
ตอนที่ 2 ผลประเมินแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย.....	99
ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มี อัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการ... ..	113
ตอนที่ 4 ผลของการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเครื่อง เคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย.....	114
ตอนที่ 5 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มี อัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยนักท่องเที่ยว.....	119
5 บทสรุป.....	121
สรุปผลการวิจัย.....	121
อภิปรายผล.....	124
ข้อเสนอแนะ.....	127
บรรณานุกรม.....	128
ภาคผนวก.....	133
ประวัติผู้วิจัย.....	174

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงลักษณะประเภทลีเคลือบของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย.....	49
2	แสดงการจัดหมวดหมู่ประเภทลวดลายพันธุ์พฤกษา ของเครื่องเคลือบดินเผา สุโขทัย.....	57
3	แสดงการจัดหมวดหมู่ประเภทลวดลายรูปสัตว์ ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย.....	58
4	แสดงการจัดหมวดหมู่ประเภทลวดลายช่องกระจก ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย	59
5	แสดงการจัดหมวดหมู่ประเภทลวดลายเรขาคณิต ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย..	59
6	แสดงการจัดหมวดหมู่ประเภทลวดลายเบ็ดเตล็ดของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย....	60
7	แสดงการจัดหมวดหมู่ประเภทเนื้อดินของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ที่มีผลต่อ ชนิดลีเคลือบ.....	63
8	แสดงการจัดหมวดหมู่ประเภทน้ำเคลือบของเครื่องเคลือบดินเผา.....	63
9	แสดงผลการประเมินแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 1 (N = 5).....	99
10	แสดงผลการประเมินแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 2 (N = 5).....	100
11	แสดงผลการประเมินแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3 (N = 5).....	101
12	แสดงผลการประเมินแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 4 (N = 5).....	102
13	แสดงผลการประเมินแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 5 (N = 5).....	103
14	การเปรียบเทียบความพึงพอใจแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญ ตามเกณฑ์ความพึงพอใจ (3.50) จำนวน 5 คน.....	104
15	แสดงผลการประเมินคุณภาพเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการ ชุดที่ 1 (N = 10).....	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 แสดงผลการประเมินคุณภาพเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการ ชุดที่ 2 (N=10).....	110
17 แสดงผลการประเมินคุณภาพเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการ ชุดที่ 3 (N=10).....	111
18 การเปรียบเทียบความพึงพอใจแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการตามเกณฑ์ความพึงพอใจ มาก (3.50).....	113
19 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	114
20 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย โดยนักท่องเที่ยว ชุดที่ 1 (N = 98).....	115
21 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย โดยนักท่องเที่ยว ชุดที่ 2 (N = 98).....	116
22 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย โดยนักท่องเที่ยว ชุดที่ 3 (N = 98).....	118
23 การเปรียบเทียบความพึงพอใจแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย โดยนักท่องเที่ยว ตามเกณฑ์ความพึงพอใจมาก (3.50) จำนวน 98 คน.....	119

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 เตาเผาสุโขทัย.....	18
2 ลักษณะเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย.....	18
3 การขึ้นรูปแบบอิสระ (Free form method).....	31
4 การขึ้นรูปแบบแผ่น (Slap method).....	32
5 การขึ้นรูปแบบขด (Coil method).....	33
6 การขึ้นรูปแบบปั้นหมุน (Throwing method).....	34
7 การขึ้นรูปแบบไบริมิด (Jigger method).....	35
8 การขึ้นรูปแบบใช้พิมพ์กด (Hand press method).....	36
9 พิมพ์ปูนปลาสเตอร์ (Plaster mold).....	36
10 การหล่อสลิบแบบกลวง (Drain Casting).....	37
11 การหล่อสลิบแบบตัน (Solid Casting).....	38
12 ประเภทเคลือบแบบเซลาดอน (Celadon Wares).....	45
13 ประเภทเขียนลายสีดำหรือสีน้ำตาลใต้เคลือบใส (Black/Brown Painting Underglaze Wares).....	46
14 ประเภทเคลือบสองสี (สีขาว กับ สี น้ำตาล) (Brown and Pearl Incised wares).....	47
15 ประเภทเคลือบสีน้ำตาลถึงสีดำ (Brown Monochrome Wares).....	47
16 ประเภทเคลือบสีขาว (White Monochrome Wares).....	48
17 ประเภทไม่เคลือบผิว.....	48
18 สำรวจพื้นที่แหล่งเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย.....	64
19 สภาพทั่วไปของโรงงานเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย.....	65
20 สภาพทั่วไปของบริเวณโรงงานเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย.....	65

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
21	สรุปขั้นตอนและวิธี ในการดำเนินการวิจัย.....	93
22	แบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย รูปแบบที่ 1.....	95
23	แบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย รูปแบบที่ 2.....	96
24	แบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย รูปแบบที่ 3.....	96
25	แบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย รูปแบบที่ 4.....	97
26	แบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย รูปแบบที่ 5.....	98
27	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย รูปแบบที่ 1.....	106
28	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย รูปแบบที่ 2.....	107
29	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย รูปแบบที่ 3.....	108
30	หลังเผาบิสกิตต้นแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 1.....	155
31	ใส่สีเครื่องเคลือบต้นแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปประร่วมสมัยชุดที่ 1.....	155
32	ให้ช่างเขียนลายทอง และ สี เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 1.....	156
33	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 1 หลังเขียนลายทองและสี.....	156
34	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 1 ประเภทจาน....	157
35	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 1 ประเภทถ้วย....	157
36	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 1 ประเภทชุดน้ำชา.....	158
37	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 1 ประเภทแก้วน้ำ.....	158
38	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 1 ประเภท ที่ใส่พริกไทยและที่ใส่เกลือ.....	159

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
39	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 1 ที่เสร็จสมบูรณ์..	159
40	สรุปแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2 กับช่างปั้น.....	160
41	บรรยากาศของโรงงาน บางแก้วเซรามิค ที่ผลิต เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้ มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2.....	160
42	เตาเผาที่ใช้ผลิตต้นแบบ เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปประร่วมสมัยชุดที่ 2.....	161
43	หลังเผาเคลือบต้นแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปประร่วมสมัยชุดที่ 2.....	161
44	ให้ช่างเขียนลายทอง เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2.....	162
45	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2 หลังจากเขียนลายทอง.....	162
46	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2 ประเภทจาน.....	163
47	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2 ประเภทถ้วย.....	163
48	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2 ประเภทชุดน้ำชา.....	164
49	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2 ประเภทแก้วน้ำ.....	164
50	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2 ประเภทที่ใส่พริกไทยและเกลือ.....	165
51	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 2 ที่เสร็จสมบูรณ์	165
52	ขั้นตอนการรีดดินของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 3	166
53	ขั้นตอนการตัดดินของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปประร่วมสมัย ชุดที่ 3	166

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
54	ขั้นตอนทำแผ่นกาน้ำ ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3	167
55	ขั้นตอนนำมาวางบล็อกปูนพลาสเตอร์ รอดินแข็งตัว ของเครื่องเคลือบ ดินเผาสุโขทัยสมัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3	167
56	ขั้นตอนประกบกาน้ำด้วยน้ำสลิป ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3.....	168
57	ขั้นตอนปั้นพวยกาแบบอิสระ ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3.....	168
58	ขั้นตอนเจาะรูของพวยกา ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3.....	169
59	หลังเผาบิสกิตต้นแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3.....	169
60	ตรวจสอบชิ้นงานเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัยชุดที่ 3...	170
61	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3 หลังเผาเคลือบ.	170
62	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3 ประเภทงาน....	171
63	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3 ประเภทถ้วย....	171
64	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3 ประเภทช้อนน้ำชา.....	172
65	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3 ประเภทแก้วน้ำ.....	172
66	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3 ประเภทที่ใส่พริกไทยและเกลือ.....	173
67	เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 3 ที่เสร็จสมบูรณ์...	173